

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 4 kor. — fill.
Egyes példány ára 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felolós szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

II. évfolyam

1912 szeptember 9.

37. szám.

Meddig tart?

Az országglakóknak az a minden-
esetre nagy hányada, amely arra van
utalva, hogy hitelgényeit valamely for-
mában kielégítse ezt az igényét illető-
leg már jó idő óta teljesen tanácssta-
lanul áll.

Ez meg azt jelenti, — némi ma-
gyarázó szavak világításában, — hogy,
a pénzkereskedők, vagy is a bankok
(kicsik, törpék és nagyok egyaránt) jó
idő óta nem üzik a mesterségüket, vagy
is — nem árulják a pénzt.

Hát a rendes üzleti életben ugy-
szokott lenni, hogy a melyik üzletes-
nek kifogy a portékája és ilyet besze-
rezni s üzletét azzal ellátni nem tudja,
hát egyszerűen — *bezárja a boltot*.

Ez viszont azt is jelenti, hogy ott
megszűnt a vásár.

A pénzkereskedők, vagyis a ban-
kok (kicsik, törpék és nagyok) ugy-
látszik nem ismerik ezt az üzleti szo-
kást. Ezek most is nyitva tartják a
boltjaikat s úgy mimelik a dolgot, mint
ha portékájuk is volna, ám azért a
vevőket rendszerint — *üres kézzel* bo-
csátják ki az üzlethelyiségeikből.

I.

Hogy némileg megvilágítsuk ezt a
ferde helyzetet, vessünk néhány tekin-
tetet az előzményekre.

Körülbelül egy éve, hogy az osz-
trák-magyar bank vezértitkára *Pran-
ger* udvari tanácsos ur nyilvánosan el-
szólta magát. Azt találta mondani, hogy
az *Ő* (de hát: ki *Ő* voltaképp?) megfi-
gyelése szerint a pénzintézetek (tör-
pék és nagyok, fővárosiak és vidékiek)
igen sokat hiteleztek ki jelzálog biz-
tosíték mellett, vagy is többet helyez-
tek el ilyen állandóbb lekötés mellett,
mint a mennyit kellett volna. A végén
azt mondta: legyenek ovatosabbak a
jelzálogkölesönök folyósításánál.

Nősza, lett erre nagy riadalom ugy-
a székes- és fő, valamint a vidéki vá-
rosok pénzkereskedelmi világában.

Mint mikor a felhőtlen égből vil-
lám sujt alá, valami ilyeszerű ráz-
kodást okozott *Pranger* ur szózata a
bankok birodalmában. Ugy megrökö-
nyödtek valamennyien ettől a barát-
ságos kijelentéstől, mintha bizony va-
lamennyiüknek egy csapásra felfordult
volna a legutolsó és a legreménytelje-
sebb zárómérlegük és vele az ekzin-
tenciájuk.

Ebben és ettől való megrémülésük-
ben valami csodálatos egyértelműség-
gel arra az elhatározásra jutottak, hogy
vissza vonulnak eddigi üzleti tevékeny-

ségüktől s a portékájukat vagy egyál-
talan nem bocsátják áruba, vagy csak
a legelőkelőbb üzletfeleiknek juttatnak
belőle, ám azt is csak — módjával.

II.

Igy tart ez a sokak által érthet-
lennek tartott állapot már jó idő óta.
Attól fogva egy sereg törpe bank csőd-
be jutott, egy másik része felszámolás
alá került, a harmadik csoport még
vergődik a lét és nem lét között. És
az üzletfelek?

No, hát, hogy ezekkel hányadán
állunk, azt már felesleges is sokat ma-
gyarázgatni, mert hiszen ez a nagy
kontingens — köztudomás szerint —
ma úgy áll, a mint még a legveszedel-
mesebb pénzkrízisek idején sem kü-
lönbül.

A tény az, hogy a hitelre szorult
emberek, magánosok üzletesek, vagy
vállalkozók sem a törpe, sem a nagy
bankoknál nem jutnak pénzhez, még
drága árakon sem.

Hogy ez meg mit jelent, ezt is meg-
érti mindenki; mert érzi a hátrányait
az élet minden vonalán és hordja a
terhét mindennemű életviszonylatban.

Ezt egyszerűen a legveszedelme-
sebb gazdasági krízis névvel lehet ne-
vezni.

És mindezt felidézte *Pranger* ur-
nak egy maig is kimagyarázatlan és
tárgyi alappal egyáltalán nem bíró —
elszólása.

De hát honnan veszi ez az ur azt
a kolosszális hatalmat, hogy egy ne-
hány elejtett szava elég arra, hogy egy
ország pénzintézetei egy csapásra ré-
műletbe essenek és egy ország hitelre
szorult közönsége megfosztassék attól
az alkalomtól, hogy még csak a leg-
mérsékeltbb hitelgényeit is kielégít-
hesse?

És főképpen: miért olyan hatalmas
ur az a *Pranger* ur, hogy egy néhány
szavával egy egész országot beleker-
gethet a legveszedelmesebb gazdasági
romlásba?

III.

Hát fogadjuk el a tényt, hogy egy
bank vezértitkára s különösen *Pran-
ger* ur tényleg ilyen hatalmas szavu és ök-
lű ember, még akkor is feftolakodik
az a kérdés, hogy például a magyar
pénzintézetek a maguk összeségükben
nem-e hatalmasabbak nálánál?

Mi ugy tudjuk, hogy a magyar nagy
és törpe bankok a kihelyezendő tő-
kéiknek csak igen kicsi hányadát szer-

zik be attól a banktól, a melyet *Pran-
ger* ur dirigál. Tőkéiknek tulnyomó ré-
szét a saját tartalékaik és a kezelé-
sükre bizott betétek képezik.

Hát ezek a pénzintézetek mért nem
fognak össze és mért nem szegzik *Pran-
ger* ur hatalmaskodó törekvése ellen a
maguk nagy erejét és a maguk vétóját?

Es főképpen: miért nézik össze-
tett kezekkel és szinte tanácsstalanul azt
a rettenetes rombolást, melyet a hi-
telnek minden vonalon való megvaló-
sulása által idéznek fel a nemzet egész
gazdasági szervezetében?

Hiszzen mindaz, ami a pénzkereslet
terén majd másfél év óta történik,
elég ok lehet arra, hogy az ország
pénzintézetei kilépjenek eddigi, kény-
szerűen rezervált állásukból és együt-
tesen ráhatározzák magukat a cselek-
vésre.

Alljanak össze és mérjék össze a
fegyvereiket *Pranger* urral és indítsa-
nak meg valami *közös akciót*, amely-
nek az legyen a célja, hogy ezt a tart-
hatatlan és kiszámíthatatlan veszedel-
meket rejtő gazdasági helyzetet meg-
változtassák.

Most, hogy a gazdasági életre néz-
ve elkövetkezett a természetes lendü-
lési időszak, lépjenek fel a bankok s
keressék a kivezető utat.

Mennél tovább halogatják a sza-
nálási akciót, annál nehezebben há-
rithatják el az egyre súlyosabbá váló
gazdasági veszedelmeket a nemzet feje
felől.

x **Deák Jenő** fogműterme, labora-
toriuma (fogorvosok részére) Kolozsvár,
Ferencz József-ut 13. sz. (földszint.) —
Munkám a párisi kiállításon a Grand prix
és nagy aranyéremmel lett kiténtetve.
Készít fogsorokat, ugy egyes fogakat,
platin-, arany- és porcellán koronákat,
orrhagon való beszélés elleni obdurra-
tor készülékeket, valamint az alvás köz-
beni fogcsigorgást megszüntető készülé-
keket. Törött fogorok javítása meg-
várható. Tanulmányaimat legutóbb *Ber-
linben*, a *Pön Klinikán* volt alkalmam ki-
bővíteni.

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme **Kolozsvár**,

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

DOBÓ ALBERT = elsőrendű óra-, ékszer-,
ezüstáru és látszer-raktára

Kolozsvár, Mátyás király-tér 15. (volt Husznik János-féle üzlet)

Telefon szám 842 **Figyelmes, olcsó és szolid kiszolgálás!** Telefonszám 842

Kalló és Moldvai Kolozsvar,

mü-butor, portál és épület-asztalosok Majális-utca 10. szám alatt.

Valódi perzsa-szőnyeg
nagyraktár!

Minden hónap közepén friss áru
állandóan érkezik. — Szolid és
határozott árak mellett lesznek
kiszolgálva. — Javítás, porolás és
megóvó intézet. — Pontosan és
lelkiismeretesen lesznek elkészítve.

Becsés pártfogásáért esedezem:

Vitáli Hadjimán

Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

:: Bent az udvarban 1-ső ajtó. ::

Szegedy Imre Zöldfa
szállodája és étterme,
KOLOZSVÁR, Radák-utca 3. szám.

A helyi és vidéki közönség kedvenc
találkozója. Havi abonoma, olcsó szobák,
mindennap ciganyzene, erdélyi fajborok. —
Fogatok részére kitűnő istálló villanyvilágítással

TÁRCA.

A mi korunk.

Irta: dr. O—s.

Nagy lelki feszültségek korát éljük.
A társadalomban lázas munkásság,
könnyelmű léhaság és beteges, töpren-
kedő elégedetlenség uralkodik. Az iro-
dalom szakított a múlt hagyományai-
val s az értelem és érzelem eddig ismer-
etlen területeit kívánja feltárni. Az
iskolában tanítás terén a mai élettel
való szorosabb kapcsolat szükségessé-
gének hangsúlyozása, a nevelésben pe-
dig az erkölcsi kérdések felvetődése a
jellemző tünetek.

A hatalmas arányokat mutató
anyagi fellendüléssel szoros kapcsolat-
ban vannak a szellemiek. Mint az élet-
jelenségek általában, ezek is folytonos
és fokozatos fejlődésnek vannak alá-
vetve. Ezt a fejlődést nem lehet fel-
tartóztatni. Az életben bármily téren
felvetődő eszmék törvényszerűen ha-
ladnak, csak hogy ezek a törvények na-
gyon rejtelmesebbek. Az értékelés nem
megállapodott a múlt eredményeit ille-
tőleg sem, mennyire változatos lehet a
szemünk előtt forrongó társadalmi, iro-

dalmi és nevelési eszmék és jelenségek
terén.

A társadalommal a legszorosabb
összefüggésben van az irodalom. Bo-
nald így fejezi ki a viszonyt: Az iro-
dalom haladását úgy lehet tekinteni,
mint a társadalom megnyilvánulását.

A történelem bizonyítja, hogy a
megújodást előidéző szellemi mozgal-
mak sohasem maradnak elszigetelten.
A fejlődés eredményei gyorsan érez-
tetik hatásukat az anyagi és szellemi
élet minden részében. A kapcsolat for-
dítva is ugyanaz marad. E fejlődési
folyamat középpontjában mindig az
egyen áll. A társadalmi és irodalmi je-
lenségek vizsgálatánál tehát a kort lé-
nyeges jelenségeiben képviselő egyéne-
ket kell tekintetbe venni. Ezek gondol-
kodásában, érzésében és cselekvésében
nyilvánuló új mozzanatok szolgálhat-
nak kulcsul a társadalom lelkének meg-
értéséhez.

Az egyéni lélek megnyilvánulásai
között első sorban az az összeütközés
érdemel figyelmet, mely az értelem és
érzelem között folyik különösen nap-
jainkban. A kettő között létező meg-
hasonlás, melyet a hit-felekezeti, ha-
gyomány és tekintély száműzésére való
törekvés és ezekkel kapcsolatban sivar
önzésből eredő gyors és teljes élni-

nem rendszeres és a bevett formák-
nak megfelelő operatum. Az sem nem
áttekinthető, sem meg nem érthető költ-
ségvetési tervezet, a melyen elindulni
nem lehet.

Arra is emlékezhetnek az olvasók,
hogy a főszámvévő első tervezetét a
közgyűlés mint érthetlent és rendszer
nélkül valót visszautasította, úgy, hogy
a tanácsnak ujonnan és mással kellett
kölségvetési előirányzatot készíttetnie.

Mi most ebből a tanulság?

Hát egyszerűen az, hogy a főszám-
vevő bár már 30 év óta üzi ezt a mes-
terséget, nem ért a dolgokhoz, vagy
is képtelen arra, hogy egy rendszeres
és áttekinthető nyújtó költségvetési ter-
vezetet készítsen.

Itt már most a tanácsnak az a
teendője, hogy ezt a munkát idejében
vegye ki a főszámvévő kezéből, (mi-
előtt még nem merül mélyebben a do-
logba) és bizzon meg annak elkészí-
tésével egy ahhoz értő szakembert ki-
vülről s ennek a díját fedezzék a fő-
számvévő illetményéből.

Mert annak bizonyára a tanács
sem teszi ki magát, hogy ebben az
évben is visszaadja a közgyűlés a ter-
vezetet csak azért, mert azon — el-
igazodni nem lehet.

ad 2.

Ami azokat a bizonyos pótdadó szá-
zalékokat illeti, hát erről ma teljes-
séggel korai dolog beszélni.

Korai azért, mert hogy a város
pénzügyi háztartásában az 1913 évre
mennyi deficit fog mutatkozni, azt csak
a költségvetési tervezet teljes elkészülte
után lehet megállapítani. Már pedig a

vágyás jellemez, magával hozza az ősz-
tes társadalmi, irodalmi és erkölcsi
kérdések felvetődését. A társadalom-
tudomány a magával eltelt szabadelvü-
ség és a polgári megelégedettség ellen
foglal állást.

Az irodalom az igaz, a szép, a jó
szolgálata után ezek ellentéteit is fi-
gyelemre méltatja. Az erkölcs kérdése
pedig a német bölcselők és francia esz-
telikusok és kritikusok működése után
az irodalomban is valósággal válságba
került. Ezeket a jelenségeket kell meg-
érteni, aki magát modern művészeknek
vallja és ha méltóan tudja kifejezésre
juttatni, nagygyá kell válnia.

A kor megértése tehát első követel-
mény. Lehet valaki nagy egyéniség, de
nem szakadhat el teljesen korától. Ve-
zethet és új területeket hódíthat meg az
értelem és érzelem, a tudomány és mű-
vészet, általában a jövő haladása szá-
mára, története gyökérszállai a múltba
nyulnak s a jelenben kívánnak sudár
fába szökni. Szakíthat olyan hagyomá-
nyokkal, melynek a vallásfelekezeti,
baza, erkölcs, szépség, e törekvésben
azonban a jövőbe tekintve is a jelent
szolgálja.

Ez a jelen pedig első pillanatra el-
szomorító jelenségeket tár a szemlélő
elő. «Nemzetünk mai életét vizsgálva

Reményik L. és fiai utódai
Deák András és Tsa
vasnagykereskedése KOLOZSVÁR

Vasszakmában vágó
ékek

legjobb és legnagyobb bevásárlási helye.

Első kolozsvári kelmefestő és vegyiruhatisztító, ágytolltisztító, fertőtlenítő intézet. Telefonszám 947.
Kurz Sámuel, Kolozsvár *Wesselényi Miklós-utca 21. szám.*
Műhely és telep: Árpád-u. 26. sz.
 Egyszeri kísérlet meggyőzi rendes és lelkiismeretes munkámról.

tervezetet még csak most vették munkába.

Korai másfelől azért, mert a jelzett operatort előreláthatóan nem a főszámvevő fogja elkészíteni, hanem olyan valaki, aki az ilyen rendszeres és technikailag is helytálló pénzügyi műveletet végre tudja hajtani. Hogy azután a végösszegezés eredményében mit fog kihozni deficit gyanú az nagyon is a jövő titka.

Addig tehát ezeket az ijjesztő numerusokat bátran el lehet raktározni.

Helyes nyomon.

Saját tudósítónktól.

A Kolozsvári Gazdasági Egyesület vezetőférfiait meg kell dicsérenünk azért az elhatározásukért, hogy a kolozsvári kiskisgazdák alkalmat nyújtott kertgazdasági terményeiknek csoportos kiállítására.

Ez a múlt héten rendezett egy napos kiállítás, dacára, hogy egyrészt igen rövid életű volt s tán nem is volt valami gazdagon felszerelve, ami szemünkben még is mód felett tanulságosnak és eredményében igen értékesnek bizonyult.

Akik megtekintették ezt az egy napos kiállítást egybehangzó a véleményük, hogy a kolozsvári kiskisgazdák remekül sikerült dolgokkal jelentek meg ezen a szerény, s szinte családias jellegű kiállításon.

A kertgazdaság összes ágazatában olyan produktumokat mutattak be, a melyek nemcsak a laikusokat, tehát a fogyasztók kontingensét lepték meg, de amelyek a szakemberek ítéllete szerint is meglepetés számba vehetők.

Itt tehát egy nem várt eredmény-

megdöbbentő jelenségeit látjuk az erkölcsi bomlásnak, úgy a köz-, mint a magánéletben; a sivár materialisztikus életfelfogásnak; a léhaságnak és cinizmusnak s az ebből eredő züllésnek oly nyilvánulásait, melyek a magyar jellemtől idegenek... Ifjuságunkban a protekciós és a féhaság, sőt legújában a szemérmelenség terjedése megdöbbentő. A társadalmi kérdésekre vonatkozólag ilyesmit lehet olvasni: «A kor és az élet ma elmélyedést kíván amaz új eszmék és irányzatokba, melyek fékezésként száguldanak keresztül minden hagyományon. Ma már nem lehet a szocializmussal, mint üres chimerával, mint fantasztikus, sőt vétkes agyrémmel elbánni, — hanem le kell róla szaggatni a vallástalan és nemzetközi cafrangokat. Igazságunk nem nyargalozhat elcsépellt frázisokon; be kell látnunk, hogy ifjuságunk nem fogékony többé a szövirágok iránt, de megbecsüli és értékeli a komoly tudást s a józan tárgyilagosságot. Nem szabad többé visszariadnunk a kemény igazmondástól, sem meghátrálnunk a hazug, de népszerű vádaskodás elül.»

nyel állunk szemben. Egy vitathatlanul jelentős tényt lehet megállapítani és ez az, hogy kiskisgazdánk a kertgazdasági termények megművelésében az újabb időben — *valakitől nagyon sokat tanultak*. Még pedig olyas valamit sajátítottak el és alkalmaztak a gyakorlatban, amelyről eddig vagy nem tudtak, vagy nem eleget és nem megfelelő tudtak.

Aligha tévedünk, ha ezen a kiállításon felmutatott meglepetésszerű eredményt elsősorban a Kolozsvári Gazdasági Egyesület vezetőinek a számlája javára könyveljük el. Ugy kell lenni, hogy ezek a lelkes és önzetlenül buzgólkodó férfiak a kiskisgazdákkal, sok minden helyes, okos és célszerű dolgot megtudtak értetni.

Ugy kell lenni, hogy ezek a derék férfiak sok minden olyan intézményt is honosítottak meg a kertgazdaságban, amely eleddig nagyon is hiányzott, s amely most már minden vonalon érezteti jótékony hatásait.

Ugy kell lenni, hogy a vezetőség helyes nyomokat jelölt meg és a gyakorlati téren működő kiskisgazdák most már ezeken a nyomokon képesek és készek is tovább haladni. A mit e tekintetben a pénteki kiállításon megbizonyítottak egyenesen arra vall, hogy itt már megállás nem lesz, mert az elért és kézzelfoghatóan bebizonyított eredmény sarkalni fogja gazdáinkat a teljesen életre valóknak és eredményesnek bizonyult termelési rendszerek tovább alkalmazására.

Kétségtelen tény, hogy kiskisgazdánk a sikeresen megkezdett uton való haladásuknak hasznát is fogják mihamarább látni.

Kolozsvár egyre növekvő fogyasztó közönsége jóval nagyobb kontingenst képez már is, semhogy kiskisgazdáinknak kétségük lehetne abban, hogy a fejlődés magas fokozatain mozgó terményeiket nem lesz aki értékük szerint megbecsülje és fogyassza.

A piac itt bőségesen meg van. Most már értékes termények is vannak.

Szép és sokat ígérő perspektíva az, amelyet maguk előtt láthatnak.

Most már csak: előre a szerencsésen megkezdett nyomokon!

Megállás nélkül.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozsvári köztisztviselők nagy érdemű elnökük Fekete Gábor kir. táblai elnök kezdeményezésére mozgalmat indítottak meg az iránt, hogy Kolozsvár az első lakbér osztályba soroztassék.

Ez idő szerint ugyanis a kolozsvári tisztviselők lakbérére a szerint jár ki a mennyi a második lakbér osztályba sorozott városokra nézve meg van állapítva.

Abban a felterjesztésben, melyet e tárgyban a kormányhoz beadtak egyszerűen arra utalnak, hogy Kolozsvárt

a lakásviszonyok rosszabbak, mint Budapesten, vagy is, hogy Kolozsvárt aránylag drágábbak a bérlakások, mint a fővárosban.

Hát ezt a körülményt bizonyára nem volt nehéz *adatokkal* bizonyítani.

Még tán az sem kerül nagyobb fáradságba, hogy a kormányt ezen adatok komolyságáról meggyőzzék.

Hát mindenesetre csak óhajtandó, hogy az állami tisztviselőknek olyan összegű lakbér adassék, amely a tényleges viszonyoknak megfelel. Nem is kételkedünk abban, hogy illetékes helyen a tisztviselők a célba vett eredményt el is érik.

De már most valakiknek a felett is gondolkozniok kellene, hogy miképpen válják elviselhetővé ez a lakásdrágaság a lakosságnak arra a mindenestre jóval jelentékenyebb kontingensére, amely a köztisztviselők körén kívül esik.

Az, hogy egy város lakossága egy részének helyzete megjavíttassék bár magában helyes és okos dolog, de itt nem lehet a féluton megállani. Gondoskodni kell arról a nagy tömegről is, amely a lakbérre való pénzt nem az állampénztárból kapja, hanem a melyet veritékes munka árán magának kell megszereznie.

Talán a város közhatósága vagy képvisellete indíthatna valami, a köztisztviselőkéhez hasonlatos akciót abban az irányban, hogy nemcsak az állami tisztviselőkre nézve tétessék könnyebbé a lakásdrágasággal való küzdés, hanem lehetőleg mindenki nézve a kit sorsa bérlakásban való lakásra kényyszerít.

Ha a helyzet elviselhetlen itt az állami alkalmazottakra nézve, fokozott mértékben nehezedik ez a többi osztályokban lévőkre, akik bizony nagyon is rászorultak arra, hogy érdekeiket valamely forum épp úgy felkarolja, mint a hogy a tisztviselőkkel a maguk egyesülete cselekszi.

Kolozsvárt a lakásbérek megállás nélkül és folyton folyvást emelkednek. A bérlőkre nézve a helyzet egyre tűrhetlenebbé válik. Itt napirenden vannak a 30—40 százalékos béremelkedések. A bérlők teljesen ki vannak szolgáltatva a háztulajdonosok telhetlenségének.

Alljon elő valaki és szervezzen valami sikerrel kecsegtető ellenállást.

Különböen belepustulunk ebbe a telketlen — lakásuzsorába.

x **Bányakavics tiszta, agyagmentes bármily mennyiségben kapható Sebestyén Dávid anyagtelepén, Ferencz József-ut 85. sz.**

x **Incze Elek utóda Fuhrmann Miklós könyvkötészete Kolozsvárt, Szentegyház-utca 7 szám.** Ajánlja tetemesen megnagyobbított és ujonnan jól felszerelt műhelyét, ahol képzett munkásokkal a legdiszesebb munkáktól a legegyszerűbbig elsőrendű anyaggal, mérsékelt árért, pontos időre állók becses megrendelőim rendelkezésére Munkafelvételi helyek: Kossuth Lajos-utca 2 szám Fuhrmann M. papirkereskedésében és Szentegyház-utca 7 sz. Telefon szám mindig 249. — Használt de jókarban levő gépek olcsón eladó.

Jó bort olcsón csakis

Guttmann Márton bormagykereskedőnél

Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállíttatnak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Vízszintelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hektoliterenként. Iroda: **Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.**

Megnyit a Wesselényi szálloda és kávéház (a főpostával szemben) **Takács Márton** ujonnan berendezve. **bérlő.**

MAI TÁVIRATOK.

A király otthon.

Budapest, szept. 8.

Mint *Ischl*-ből távirják, a király ma délelőtt külön udvari vonaton innen elutazott s délben érkezett meg Schönbrunnba. A király igen jó színben van.

A trónörökös a hadgyakorlaton.

Budapest, szept. 8.

Bécs-ből távirják: *Ferenc* Ferdinánd, trónörökös ma délután indult el a mezőhegyesi hadgyakorlatokra. A főherceg hétfőn reggel 5 órakor érkezik Szegedre, onnan megy Makóra, a honnan udvari automobilon utazik Mezőhegyesre, a hová délbe érkezik.

Apponyi gróf utja.

Budapest, szept. 8.

Apponyi Albert gróf szombaton délután Tiszadobra utazott, ahol *Andrássy Gyula* grófnál tett látogatást. Az éjjelt ott töltötte. Vasárnap reggel *Mádra ment*, ahol részt vett *Bernáth Béla* beszámolóján s hosszabb beszédet mondott.

Az áldozatok temetése.

Budapest, szept. 8.

Páris-ből jelentik: A clarenci bányarobbanás 70 áldozatát tegnap te-

mették el óriási közönség részvétele mellett. Az áldozatok hátramaradottjai részére eszközölt gyűjtés eddig majdnem egy millió frankot eredményezett.

Katonalázadás.

Budapest, szept. 8.

Krakóból jelentik: Vilna kormányzóságban az utászkatouák a zsold miatt fellázadtak. A kormányzóság csapatokat küldött ki. Ezek és a lázadók között véres ütközet folyt le. A harcban 120 katona elesett és 300-an súlyosan megsebesültek.

x *Vilamos* világi kegyelmezségekől csak egy óvhatja meg magát, ha havi 5 korona előfizetési díj ekeében a vilamos világiat jó karban tartó vállalatnál biztosítja magát, amely ezen csekély összeg fejében az összes előforduló zavarokat a leggyorsabban kijavít és használhatatlan izzólámpákat úgy volfram mint szénzálat ujjal kicseréli. Nagyobb helyiséget, kávéházat, éttermet stb. külön egyezmény tárgyát képezik. Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 30. Telefon 620. *Leitner Sándor*.

x *Erdély* legszebb ékszer-üzlete! **BENEDEK SÁNDOR** Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 13. sz. alatt. — Telefon 721. sz. — Ékszer-, ezüst-, műipari tárgyak legszebb kivitelben és legolcsóbb árban. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközölköttek.

HIREK.

— **Emlékezzünk!** Holnap lesz 14-ik évfordulója annak, hogy dicsőült királynénk, *Erzsébet* szívét egy gyilkos tőre sebezte halálra. Ez a fördőfés, mely a legnemesebb szívverését állította meg, mélységes gyászba ejtette az egész magyar nemzetet. Attól fogva Kolozsvár város lakossága kegyelettel szokta e gyásznapi évfordulóját megülni. Különösen az iskolák járnak elől, amelyekben ez uttal is emlékünnepeket tartanak. A főplébánia templomban gyászmise lesz. A belvárosi r. kath. leányiskola növendékei az *Erzsébet*-uti szobrot ezuttal is megkoszorúzzák.

— **Hirek az egyetemről.** *Dr. Kossuth* István, az egyetem új rektora már átvette hivatalának vezetését elődje *Dr. Szádeczky Gyulától*. A rektor hivatalos fogadó órája köznapokon d. e. 11—12-ig van. Ünnepléses székfoglalóját e hó utolsó felében fogja tartani. — *Dr. Nagy Ernő*, a budapesti egyetemnek ujonnan kinevezett közjog tanára a most megkezdődő félévben még egyetemünkön tart előadásokat. Budapesti tanszékét január közepén foglalja el. — *Dr. Szabó Dénes* c. tanár, tegnapelőtt Berlinbe utazott az ott tartandó nemzetközi nőgyógyászati kongresszusra. *Dr. Szabó* e kongresszuson a kormányt képviseli. Berlinből a jövő hét elején tér vissza.

— **Nyugalomba vonult igazgató.** A kolozsvári állami felsőbb leányiskola igazgatója, *De Gerandó Antonina* urhölgy, értesüléseink szerint már beadta a kultuszminiszterhez nyugdíjaztatása iránti kérését, s e hó végén megvált az intézettől s egyben Kolozsvártól is s visszaköltözik régi hazájába Franciaországba. Az ő távozása kétségkívül nagy vesztesége ennek a virágzó iskolának, melyet az ő lelkes buzgósága és nagy dologhoz értése emelt a fejlődés mai magas fokára. Kolozsvár előkelő női társadalmá is egyikét veszté benne legtiszteltebb és legértékesebb tagjainak, kinek végleges eltávozását nemcsak tanítványainak ezrei, hanem az egész, művelt társadalom élénken fájlatja.

— **Tisztviselőink családi pótléka.** Kolozsvár város tisztviselői most már ha jó későn is, még is csak hozzájutnak a családi pótlékhoz. A tanács a tisztviselők gyermekeire vonatkozó adatokat beszerelve, a kivánt számítások megtétele végett az ügyiratokat a számvevőséghez tette át. Az ügyet a szept. hó utolsó utolsó negyedében tartandó közgyűlés fogja végérvényesen elintézni, s annak alapján a megfelelő összegeket az illetőknek a pénztár ki fogja fizetni.

Virágnap. A *Kossuth* szobor bizottság a szobor-alap növelése céljából e hó 19-én Virágnapot rendez, mely alkalomra Kolozsvár legtöbb szép leánya megígérte közreműködését. A megalakult rendező bizottság már megkezdte a működését. Ha az idő is kedvező lesz, előreláthatóan szép anyagi siker fogja követni a *Kossuth* szobor bizottság vállalkozását.

— **Eihunyt tanár.** A kolozsvári *Karolina* kórházban tegnapelőtt hosszas szenvedés után élete delén halt meg *Pokoli* István ny. polgári iskolai tanár, *Pokoli* Józsefnek, a kolozsvári ev. ref. teológiai fakultás volt tanárának testvéröccsége. A sokat szenvedett s betegsége miatt már korán nyugalomba vonult fiatal és minden körben őszintén becsült tanárt vasárnap délután helyezték nyugalomra — nagy részvét mellett — a kolozsvári köztemetőben.

ÜZENETEK.

Ügyvéd. Csak örvendünk rajta, ha — mint ön írja — lapunk megelőző számának «A második» című vezetőcikk helye ügyvédi körökben közhelyeslést váltott ki. Azt a sok bajt, melylyel az ügyvédeknek elsősorban épen a tultergős következtében, küzdeniök kell, valójában alig lehet egyébként és gyökeresen elenyészletni, mint a numerus clausus behozatalával. Ez az eszme különben. — mint újabban tapasztaljuk — úgy az ügyvédi, mint általában a jogász köröket épen élénken foglalkoztatja, s ha az akciót széles keretekbe juttatják, bizonyára sikerülni fog az eszmenek megvalósítása, aminek kétségkívül elsősorban az ügyvédek fogják hasznát látni.

Egy szülő. A kolozsvári állami tanítónőképző intézettel kapcsolatban eddig fennállott leányárvaházat a közoktatási kormány a jelen iskolai évben tényleg feloszlatta. Hogy a kultusz kormányt erre az elhatározásra mi indította, azt nem tudjuk. Egy dolog bizonyos és ez az, hogy ezt az intézményt hiba volt megszüntetni, mert itt Kolozsvárt, mint az erdélyi részek központján arra határozottan nagy szükség volt. A részletekre vonatkozó bővebb felvilágosítást ön a tanítónőképző intézet igazgatóságánál megszerezheti.

P. K. urnak. Az megfelel a tényeknek, hogy *Rucska Lajos* többszörös háztulajdonost — tisztí orvosi vélemény alapján — családja a *Karolina* kórház ideggyógyintézetében helyeztette el. Az eset kapcsán hírlapilag közölt kalandos és diflamáló részletek tudunk szerint nem fedik a valóságot. A család ügyvédje különben a vasárnap reggel megjelent napilapokban azokat megcáfolta, így tehát azt további kommentárral kíséni nekünk sem lehet okunk.

Érdeklődő. A «*Marianum*» nőnevelő intézettel kapcsolatos leánygimnázium igazgató teendőit most *Rielly Károly* a r. kath. főgimnázium igazgatója, a női kereskedelmi tanfolyamon pedig ezeket a teendőket *Dr. Széplaky János*, a kereskedelmi akadémia igazgatója látja el a *Marianum* megteremtője *Dr. Hirschler József* prépost-plébános irányítása és részvétele mellett. A női kereskedelmi tanfolyamra már nem lehet többé beiratkozni. A rendes jelentkezési időben is már öttel többen jelentkeztek felvételre a megszabot 40 létszámon felül, úgy hogy ezek felvételére a főigazgatótól kell engedélyt kérni. Tudunk szerint az egy éves tanfolyamon is betelt a rendes létszám, sőt többieket vissza is kellett utasítani.

Ruhát művésziiesen fest, tisztit olcsón **CZINK**

Kolozsvárt, Gyár Dézma-utca 5. Gyűjtődék telefonjai 555., 556., 590.

Dupla callert is csak 4 fillérért tisztit.

Nagy Domokos

gőzmosó és vegytisztító gyárában készülnek
a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvar, Kossuth Lajos-utca 32. szám. Telefon 1087. szám.

— Illner és Wladimir repülónapja. A legközelebbi vasárnap nagyszerű aviatikai esemény színhelye lesz Kolozsvar Repülőgépvadás lesz Illner Károly a ma legnagyobb aviatikus zsenijének és Kosulakov Wladimirnak, a mester kitűnő tanítványának és a kolozsvari aviatikai részvénytársaság pilótájának részvételével. A társaság 28,900 koronáért vásárolt meg egy pompás Ettrich monoplánt, amely a Kolozsvar nevet kapta. Illner és Wladimir magassági repüléssel töltik ki a repülónap műsorát. A Szentgyörgyhelyi réten építik is már a tribünt, amelynek nagyszébasu voltát mutatja, hogy ötezer koronába kerül. A repülés kezdete pontban 3 órákor lesz. Egy 6 személyes páholy 40 korona. A páholyok előtt lesz a start s ezek a legjobb helyek. Páholyülés 5 korona, ülőhely 3. állóhely 1 horona. Gimnáziumok, iskolák testületi felvonulásánál egyes tanulójegy ára 70 fill.

Szept. havában állandóan nyílnak újabb kezdő és haladó tanfolyamok a *Berlitz-iskolában*, a francia, angol, német, magyar olasz és román nyelv el-sajátítására. Minden tanár csakis anyanyelvét oktatja. A 3-6 tagból álló csoportok hetenként 3 órát tartanak; havi tandíjuk 12 kor. A Berlitz iskolák nem nevelőintézetek, mint azt az ember nevéből tévesen következtethetné, hanem oly intézetek, melyekben a legjobb társasághoz tartozó, minden korbeli egyének (hölgyek urak, fiatal leányok és diákok) egyénenként v. társaságban oktatást nyerhetnek a modern nyelvekben, különös tekintettel a társalgásra. Kívánatra külön csoportok hölgyek részére. Oktatás a tanuló lakásán is. Prospektus ingyen és bérmentve. Fordítási iroda az intézetben. Telefon szám 895. A kolozsvari Berlitz iskola igazgatója Tourné Gaston, a francia nyelv egyetemi magántanítója és a Ref. Theol. fakultás francia tanára Kolozsvaron. Ferencz József-ut 4. (Uránia palota.) Beiratkozni bármikor lehet.

Fejér Béla

órák és ékszerész
KOLOZSVAR,
Széchenyi-tér 5.

Legolcsóbb árban kaphatók
órák láncok, függők, gyűrűk
és mindenféle ékszerek.

— Viszik a legényeket. Kolozsvar városában a főszorozást szombaton reggel kezdték meg a Torna-vivóda nagytermében. Az első napon a katonakötelezettek közül 87 et vettek be. A szorozást ma reggel

folytatták és a hét csütörtökjén fejezik be. A szorozó bizottság polgári elnöke Vikol Kálmán városi árvaszéki elnök.

x Fogorvosok figyelmébe ajánljuk Hadinger S. Ede foglaboratoriumát.

x Oberding Antal vízvezeték, csatornázás és központi fűtések berendezési vállalata Kolozsvar, Ferenc József-ut 62. szám. Telefon 625.

SZIGORLATRA, ALAP, ÁLLAM- és ÜGYVÉDI VIZSGÁRA

saakszerűen,
lelkismeretesen,
föltétlenül biztos sikerrel,
a legrövidebb idő alatt
és igen mérsékelt
díjért készít elő a

Dr. DOBÓ JOGI SZEMINÁRIUM
Kolozsvar, Bolyai-utca 3.
Telefon: 866. Telefon: 866.

Díjmentesen küldi a „Jogi vizsgák letétele” c. k. l.

Egy darab sütemény 10 fillér.

Ha izletes és finom **cukrász**

Süteményt
akar, úgy kísérelje meg

Sebők István
cukrász nál

Wesselényi M.-u. 3. sz. alatt
az udvarban.

Ajánl lakadalmakra, társas-vacsorákra
tortákat már 2 koronától kezdődőleg.

Kis fagyalt 2 szép szelet 24 fillér.

Nagy fagyalt 36 fillér.

Jegeskávé tejszinhabbal . 32 fillér.

Rendeléseket házhoz szállítok.

Telefon: 1061.

Egy darab sütemény 10 fillér.

Telefon szám: 1106.

A. Ráthonyi Károly
mechanikai műhelye
KOLOZSVART,

— Unió-utca 24. szám. —

Mindendenkinek kényelmére
válik, ha műhelyemben eszközi

**villamoscsengő,
gramofon,
házteléfono**

vagy azokhoz tartozó dolgok
javítását.

Telefon szám: 1106.

x Horosz és Kupás-cég gazdaagon felszerelt női divatárú üzletében batist, grenadin, napernyő stb. újdonságokban a legszebb választék található szokott jutányos árak mellett. Figyelmes, pontos kiszolgálás.

x Zsebkések, ollók, borotvák, stb., szemüvegek, orrcsipeleők, színházi és tábori látszóvegek, hőmérők, vivóeszközök, párbajfegyverek, revolverek nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben kaphatók: *Kun Mátás Fia* műköszörüs, kések, kardműves, látszerész és műszerész üzletében Kolozsvar, Kossuth Lajos-utca 2. szám. «Szandrik» Alpakka evőeszközök eredeti gyári árakon.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Wesselényi M.-u. 5.

szám alatt levő

női- és férfi

divat üzletemet

ujjlag berendezve tovább
vezetem.

A n. é. közönség pártfogását
továbbra is kérve.

Maradok tisztelettel

Hohn Bertalan

Kolozsvar,

Wesselényi M.-u. 5.

Órák és ékszer
szakszerűen javít

Beér J. Jenő Deák F.-u. 51.

Fióközllet Deák Ferenc-u. és Bolyai-u. sarok.

Valódi sveici óra raktár.

x Kispipa vendéglőben havi abonans étlap szerint jó izletes magyar konyha, valamint kitűnő pontos kiszolgálás. Tisztelettel Bodor Márton vendéglős.

Nász és alkalmi
ajándéktárgyak
a legolcsóbb bevásárlási
forrása.

Ékszer, ezüst és kinaezüst áruk
nagyválasztékban

Fenyő Hermán

Kolozsvár,

Mátyás király-tér 9. szám.

Ingyen recept mindazoknak,
akik gyakori csömörben szenvednek. Ajánlom, hogy az előnyösen

ismert **KORONA**
vendéglőből jó, tiszta

„Szilágysági“ bort

vegyenek. Nem kételkedik, ha meggyőződik, hogy a Korona vendéglő „Szilágysági“ borától, ha minden evés után egy pohárral iszik, úgy attól a csömör örökre elmúlik. — Akinek pedig nincsen étvágya, annak határozottan jót tesz a Korona vendéglő kisüstön főzött seprópálinkája. Fontos tudni, hogy Pecsénye bort 1 koronáért, Leányka bort 1 kor. 40 fillérért, Seprő- és Szilvapálinkát 2 kor. 40 fillérért rendelésre teljesen pénz nélkül házhoz szállít a

KORONA vendéglős Kolozsvárt,
Kossuth Lajos-utca 49. szám.

TISZTVISELŐ- KÖLCSÖN- ÜGYEK BEN

díjmentes felvilágosítást nyújt az
Osztr. magy. I. élt. tisztviselő-
egylet kolozsvári képviselő-sége

Kolozsvár, Páris

(most Hegedüs Sándor) u. 16.

Hivatalos óra:

d. u. 3—4-ig és 6—8-ig.

Telefonszám 191.

Telefonszám 191.

Ferencz József

kávéház és bodega. Ajánlja ujon-
nan berendezett kávéházát és bodegáját. —
Erdélyi fajborok. — Minden nap
cigányzene. — Hideg felvágottak.

„BIOS“

**Kölcsönös Segélyező Szövetkezet
Főügynöksége**

Kolozsvár, Bocskay-tér 18.

Az intézet nyugdíj osztálya: 12
kor. évi tagdíj, 2 kor. járulék ellené-
ben biztosít havi 50 korona nyugdíjat. A
nyugdíj munkaképtelenné válás esetén
már 3 évi tagság után fizetetik. Ki-
házasítási és önállósítási osztályának
fiu és leánygyermek tagja ha 3 évi
tagság után elárul, a befizetése meg-
szűnik s 15 éves koráig havi 30 kor.
segélyben részesül s az üzletrészen-
kénti 2000 kor. segély a rendes idő-
ben szintén kifizetetik.

Beiratás alkalmával 10 kor. beira-
tási díj fizetendő a főügynökség nyug-
tájára.

Bankosztálya: tagjainak törleszté-
ses kölcsönt nyújt földbirtokra.

Üzletszervezők

megbízható egyéneket (nőket is) fix-
fizetés mellett

alkalmazunk.

Kezdeket kitanítunk.

A főügynökség kereskedők és iparosok kün-
levő számlaköveteléseit megveszi.

Magyar leszámítoló és Pénzváltó bank

erdélyrészi fiókosztálya
Kolozsvár, Mátyás király tér 29.
(Bánffy-palota.)

A nyári időnyire a **magán pénztárak**
safe-deposit) használatára 3 havi idő-
tartamra **külön bérletet nyit.**

Már 10 korona csekély díjért rekeszek
bérlelhetők.

A fürdőző és elutazó közönség ajánlja
hitelleveleit és utalványait a világ
minden piacára. Tőkebefektetésre saját
kobocsátásu

4 1/2%-os zálogleveleit

melyek katonai házassági biztosítékra
a legalkalmasabbak.

Dávid József, uri szabó Kolozsvárt

Wesselényi M.-utca 24 szám.

Készít a legjobb angol szöve-
tekből ruhát, legújabb angol
divat szerint.

Tessék próba rendelést eszközölni.

Csillag Kristófné

fűszer- és csemege üzlete megnyílt,
Heltai-u. I. szám alatt,
hol fűszer- és csemege árukat a
legolcsóbban lehet bevásárolni.

Szíves pártfogást kér,

tisztelettel:

a tulajdonosné.

Telefonsz.:
1100.

Van szerencsém a t. hölgyközön-
séget értesíteni, hogy mellfűző-
termemet az

orthopediai haskötők

készítésével kibővíttem. Elvállal-
lok mérték szerint (orvosi rende-
lésre is) Teufel-féle haskötőt, dr.
Késmárki tanár féle nadrág
haskötőt, állapot haskötőt, to-
vábbá teljesen gumiból fűzőket. Ugyanezen has-
kötőket raktáron is tartok nagy választékban, a leg-
olcsóbbtól a legfinomabbig, már 4 kor.-tól feljebb.
Telefon felhívásra küldök házhoz választás végett fűző-
ket, haskötőt és batist fűzővé-
dőket, hosszú princeps-fűző
ROSENZWEIG E.
már 6 koronától feljebb. Deák Ferenc-utca 6. szám.

Tanulóleányok felvétemek.
Képes árjegyzék ingyen.

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Kolozsvárt

Kisszamos-utca 1-ső szám.

Legújabban átalakítva és berendezve.

Nyitva reggel 7,5-től.

Ifjúság részére 30% kedvezmény.

Telefon szám 393.

**A kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank**

Részvénytársaság.

Alaptőkéje **2,000.000** korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje és egyéb alapjai **1.282,520** korona 33 fillér.

Irodák:

**Kolozsvár,
Mátyás király-tér 7.**
(Saját házában.)

*Üzleti órák
reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.*

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.
Zálogház Király-utca 3. sz. alatt.

Ertékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett.

Utaványokat állít ki külföldi piacokra a napi árfolyamon.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett, a Máv. kolozsvári állomása mellett levő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Betéteket e fogad könyvekre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

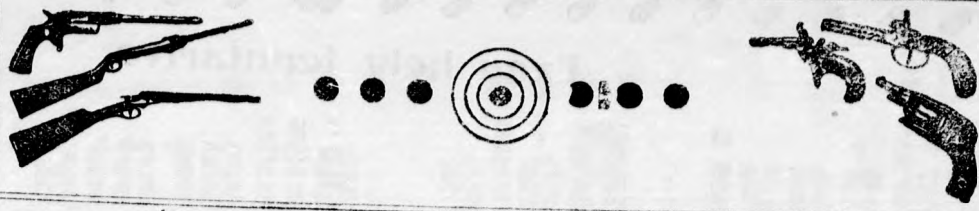
Jelzálogkölcsonöket készpénzben

Ház- és földbirtokra

10--60 évig terjedő időtartamra és legelőnyösebb kamat- és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálog kölcsönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban

benyolít le.

OSVÁTH PÁL puskaműves Kolozsvár
Bolyai-utca. Kész fegyverek, revolverek, töltények nagy választékban. — Javítások, becserélések stb. jutányos árak mellett vállaltatnak el.

KLEIN JAKAB

ÉPÜLET ÉS MŰBÁDOGOS MESTER VÁLLALATI IRODÁJA
Kolozsvárt, Ferencz József-ut 110. szám.

Elvállal épület és diszmű munkákat, egyszerű bádogtető fedés és festéseket a legjutányosabb árban, valamint e szakmába vágó javításokat gyorsan és pontosan. — Telefon 816.
Javításokért hazhoz küldök. A kész munkákat hazaszállítom.

Nagy János

kőfaragó-üzlete
Kolozsvárt
Petőfi-utca 22--24.

Villanyos erőre be-
rendezett márvány,
gránit, syenit, ande-
sít sirkő- és butor-
márvány gyára. ::

Elvállal mindenféle kőfaragó munkákat.
(Saját márvány- és mészkőbányák.)

Legszebb és legfinomabb tavaszi ujdonságok.

Bittó Rezső

főtéri uridivat különlegességek üzletében szerezhetők be:

Angol és magyar kalapok, felöltők, nyakendők, cylinderek, finom uri fehérneműek, kestyűk, a merikai cipők.

Férfi kelengyék mérték szerint készülnek.

Hadinger S. Ede

fogászati laboratoriuma
Kolozsvár,
Forduló-utca 5. I. em.

Legolcsobb **butor bevásárlási forrás**

Erdély legnagyobb butorgyára.

MESTITZ MIHÁLY ÉS FIAI

butorgyára, Marosvásárhelyt Széchenyi-tér 41.
Telefonszám: 112--113.
Kolozsvárt, Unio-utca 7. szám. Telefonsz. 661.

Csakis kiténő minőségű árukat hoz forgalomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek ár- Vidéken meghívásra bemutatjuk felemelés nélkül részletre. gazdag mintagyűjteményünket.

Menyasszonyi kelengyék
rendkívüli nagy választékban.

Fűrészgyárunkban mindennemű épületfa, deszka, léczsindely, tölgyfaparkett olcsón kapható.

Olcsóságáról

és szolid kiszolgálásáról városzerte

előnyösen ismert

Szamosparti

női divatruház **elárusítást**

rendez.

Telefon 1165. Telefon 1165.

Megérkezett

a tiroli férfi és női

ének és táncsoport

a „CLUB“-kávéházban

hangversenyez

művészi programmal.

Számos látogatást kér

HUNWALD GYULA
a „Club“ kávéház tulajdonosa
Unió-utca 6.

Ezen hely fenntartva

Szilágyi Béla étterme részére

Mánás-Kaszinó, Deák Ferenc-utca,

Hatóságilag engedélyezett végeladás

Ritka alkalom!

Ház lebontása miatt

Raktáromon levő 3000 darab leányka és női felöltőt, szörmekabátot, női bundát, muffot és boát leszállított árban árusítom. Kabátok 10 koronától feljebb!!

Tisztelettel:

Bányai Sámuel és Fia utóda

Mátyás király-tér 8. szám.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

Ezen hely lefoglalva

Tautfer Dezső

vaskereskedése részére

Wesselényi Miklós-utca 24. szám.

Angol kosztümök és francia ruhák legizlésebben

Tanczer János

divattermében készülnek a hozott és ott választott kelmékből méltányos árban.

Kolozsvár, Deák-F.-utca 28.
(Saját ház) Alapítva 1879

Uri divatszabó

Jókai-utca 2-ik szám alatti üzletünkben raktáron tartunk nagy választékban hazai és angol ruhaszöveteket. Legújabb divatnak megfelelő férfi és női ruhákat jutányosan és gyorsan készítünk. Kényelmes részletfizetések teljesíthetők.

Lázár és társa.

Szigethy Lajos

uriszabó üzlete

Kolozsvár

Telefon 11-50

Kossuth Lajos-utca 36.

Hazai és külföldi szöveteket a legválogatottabb s legfinomabb izlést kiellégítően állandóan raktáron tartok.

Minden munka saját műhelyemben készül.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid ár!

Modern szabászat!

Pontos kiszolgálás!

Mezőgazdasági Bank és Tak.-pénztár R.-T.

Elfogad betéteket betéti könyvekre és tolyó számlára legelőnyösebb kamatozás mellett napról napig s a tőkekamatadót is az intézet sajátjából fizeti s azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Lombard kölcsönöket nyújt értékpapírosokra előnyös kamattal mellett.

Váltókat leszámítol előnyös kamatfizetés mellett.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra való betáblázás és váltófedezet alapján.

Folyószámla hitelek nyújt fedezettel előnyös kamatfizetés mellett.

Értékpapírokat vesz és elad napi árfolyamon.

Foglalkozik minden a bank és takarékpénztár üzletkörhöz tartozó ügyleteket. Az igazgatóság.

Szálloda megnyitás Kolozsvárt!

Szálloda megnyitás Kolozsvárt!

Ferenc József nagyszálloda folyó évi szeptember hó elsején **megnyilt**

Ferenc József-ut 5. és 7. sz. alatt. Modern kényelemmel berendezve. Központi melegvíz fűtés, Hideg-meleg mosdó. Emeletenkénti fürdő-szobákai ellátva. Lift. Díszesen berendezett társalgó. Minden vonatnál a szálloda autó szalonkocsija a n. é. utazóközönség rendelkezésére áll, valamint a kolozsvári Autóbusz Közlekedési Társaság kocsijának a szálloda előtt rendes megállóhelye, mivel a n. é. közönség igen olcsón be- és kiutazhat a vasútállomásra.

**Erdélyrészi Magyar
Jelzálog Hitelbank R.-T.**
Kolozsvár, Rózsa-utca 1.

Betétek takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára legelőnyösebb kamatozás mellett, melyek rendszerinti felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Váltóleszámitolás

Kölcsönök földbirtokokra, és bérházakra váltófedezet ellenében.

Lombárd kölcsönök.

Értékpapírok vétele és eladása.

Hitellevelek, checkek és utalványok külföldre.

Ajánlja tőkebefektetésre 5% és 4 1/2% kamatozó zálogleveleit.

Hivatalos órák:

Reggel 9-től délután 1-ig.

**Erdélyrészi
Magyar Jelzálog bank r. t.**
Kolozsvár, Rózsa-utca 1 szám.

Betétek
5⁰/₁₀₀-al

kamatoztatnak.
Váltóleszámitolás.
Szelvények és kisorsolt értékek beváltása. Tőzsdei megbízások.

Divatos és formás női termetet mutató kitűnő mellfűzőket mérték után csak is

Katz Hermin

Deák Ferenc-u. 27. sz. alatti mellfűző üzletében lehet kapni. Ugyanő javításokat is elfogad. Kész fűzők nagy raktára.

KÖZPONTI IRODA :
DEÁK F.-U. 9. SZ.
TELEFON : 827. SZ.

GARAGE :
HONVÉD-UTCZA 29.
TELEFON : 889. SZ.

SÜRGÖNYCZIM :
 AUTÓ.

**ERDÉLYI KERESKEDELMI
ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI
Részvénytársaság Kolozsvár.**

Részvény-jegyzés aláírási felhívás.

Az augusztus hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a társaság üzletmenetelének rohamos és örvendetes fejlődésére való tekintettel a társaság alaptőkéjét 100.000 koronáról 500.000 koronára felemeli, olyképpen, hogy ezidőszert 200.000 koronának megfelelően 1000 db egyenként 200 K névértékű részvényt bocsájt ki jegyzésre, amely új részvények a következő üzleti év elejétől, azaz 1912 november 1-től kezdődőleg fognak az üzleti nyereségben részesülni.

A régi részvényesek elsőbbségi jogát a rendk. közgyűlés úgy állapította meg, hogy minden darab régi részvény birtokosa 1 új részvénynek átvételét igényelheti. Az átvételi árfolyam 200 koronában állapítatik meg, melyhez részvénykiállítási és bélyegilletékekért még 5 korona számítandó részvényenként.

A kibocsátandó új részvények jegyzésének határideje 1912 október 20-án zárul, amely ideig jegyzések úgy a társaság hivatalos helyiségében (Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 9. szám) valamint Kolozsvárt az Erdélyi Bank és Takarékpénztár részv.-társ.-nál, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r.-t.-nál, továbbá Marosvásárhelyt a Marosvásárhelyi Bank és Takarékp. r.-t.-nál eszközölhetők *Kívánságra a társaság központja készséggel küld aláírási ivateket.* A kibocsátási határidő eltelte után fenntartja magának a társaság igazgatósága azon jogot, hogy tuljegyzés esetén a jegyzéseket leszállítsa avagy törölje.

A jegyzés alkalmával a részvények kibocsátási árának (200 K) 10%-a fizetendő, továbbá 20% a jegyzési határidőig (1912 október 20.), míg a kibocsátási ár hátralékos része az igazgatóság felhívására az általa megállapítandó módokat szerint lesz fizetendő.

A kibocsátási ár, valamint az illetéknek kifizetése után a részvények azonnal kiadatnak.

Az igazgatóság.

Nekem mondja a tanárnak!

hogy hol lehet legolcsóbban és legmegbízhatóan
ÓRAKAT ÉS ÉKSZEREKET :
vásárolni, osabis **SZILÁGYI MÁRTON**
órák és ékszerész üzletében
Kolozsvár, Wesselőnyi Miklós-utca 2.
Óra- és ékszerjavítások legolcsóbban és megbízhatóan.

Elsőrendű óra- és ékszerüzlet

Bacsényiszki József

Kolozsvár, Mátyás kir.-t. 14.

a hol: valódi ezüst tárgyak, divatos briliáns ékszerek, aranyláncok, gyűrűk, függők stb., legjobb genfi (swájci) schaffhauseni, omega stb., arany, ezüst és acél órák állandóan dus választékban állauak a nagyérdemű vevőközönség rendelkezésére.

Szolid, pontos és előzékeny kiszolgálás!

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Biasini Szálloda és étterem Kolozsvár.

Olcsó és tiszta szobák.
Kitűnő magyar konyha.
Olcsó árak. Eredeti fajborok.

Havi abonoma.

HIRDETÉSEK

FÖLVÉTELNEK
A KIADÓ HIVATALBAN
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Csinos, elegáns és tartós cipőket legjutányosabban lehet készíttetni:

Papp Mihály

cipésznél

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatt.

Kéri a t. közönség szives pártfogását.

Nedeczky és Társa mészáros- és hentes üzlete Kolozsvár

Jókai-utca 5. Telefonsz. 1066.

Marhahus nyomtatással 1 kor. 60 fill., nyomtatás nélkül bélszín 2 kor., nyomtatás nélkül felsár 2 kor. nyomtatás nélkül rostélyos 1 kor. 92 fillér, nyomtatás nélkül fara 1 korona 84 fillér, nyomtatás nélkül lapocka és tarja 1 korona 60 fillér, nyomtatás nélkül szeggy 1 korona 44 fillér.

Sertés comb és lapocka 1 kor. 76 fillér, karaj 2 korona.

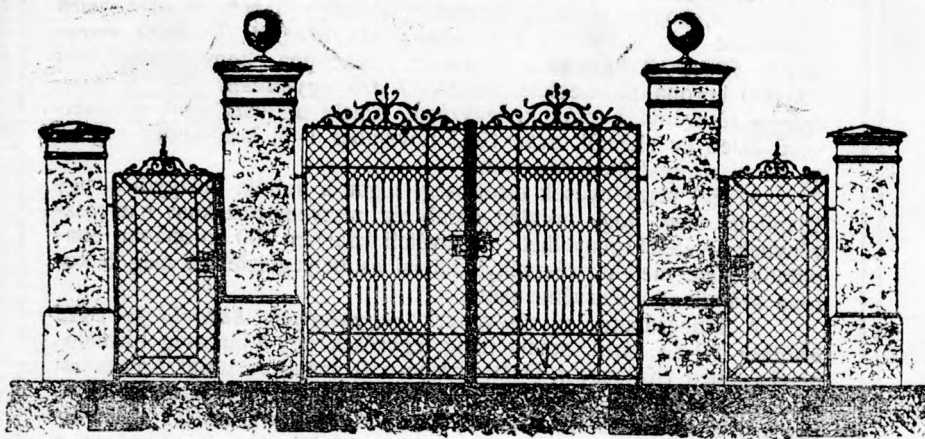
Egy éves borju bélszín és felsár 2 koron, fara, oldalszelet és karaj 1 kor, 84 fillér, lapocka 1 korona 76 fillér, szeggy 1 korona 04 fillér,

bélszín letisztítva 2 korona 80 fillér.

Szopács borju comb 2 korona, felsár 3 korona 20 fillér, fara és karaj 2 korona 40 fillér, vesés, szeggy és lapocka 1 korona 60 fillér, pörkök 1 korona 20 fillér.

Sonka nyers 2 korona 70 fill., sonka főzött 5 korona 60 fillér, füstölt karaj 2 korona 70 fillér, füstölt vékony oldal 2 korona, friss szalonna olvasztani 1 korona 68 fillér, friss háj olvasztani 1 korona 80 fillér, zsír 2 korona, Császár4us 2 korona 70 fillér, szalonna fehér 1 korona 80 fillér, szalonna füstölt 1 korona 84 fillér, szalonna paprikás 1 korona 84 fillér, kolbász füstölt 2 kor., kolbász friss 1 korona 92 fillér, szalámi 5 korona 60 fillér, hideg felvágott 2 korona 40 fillér, disznó fősajt 1 20 fillér kilogrammonként, virsli 10 fillér, szalvaládé 10 fillér.

Kitűntetve jó munkáért és versenyképességért arany-, ezüst és bronzérmekkel stb.

LÉBER GYULA

első erdélyi
sodrony-sző-
vet fonat,

kertkerítés és ruganyos acél-sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. és Petőfi-utca 13. szám.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

Gépfonatait-, disz-kerítéseit, disz-kapuit.

Szabadalmazott gépfonatok 26 fillértől feljebb.

Telefonszám 439. Olcsó kerítések! Telefonszám 439.

Képes árjegyzékkel bérmentve szolgálók!

Friedrich Károly

Mérnök

Beton- és Vasbeton-Építési Vállalat

Kolozsvár.

Iroda: Ferencz József-ut 110-112. Tel. sz. 836.

FANTA ISTVÁN

uri szabó üzlete

Kolozsvár Szentegyház-u. 1. sz.

Finom angol szabóság.

Nagy szövetraktár ha-

zai és angol szövetek-

ben. :: ::

Tisztelettel FANTA ISTVÁN.

B. Bak Sándor

műlakatos mester

KOLOZSVÁR MALOM-UTCA 16. SZÁM.

Telefon: 508.

Ujjonnan épült gyárában készít mindennemű
rácsmunkát, épület-vasalást stb.

a „Szultzberger“-féle

ablakzáraknak, melyek a legjobbak, erdélyrészi bizományi raktáral